

Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν προσκυνημάτων τῆς Ἁγίας Γῆς, τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον παίζει πρωτεύοντα ρόλον. Ἡ σύστασις τοῦ ἀνάγεται τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Συμφώνως πρὸς μαρτυρίας Ἀποστολικῶν συγγραφέων, πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ἔγινε ὁ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ὁ ὁποῖος ἐσυστηματοποίησε τὴν θεῖαν λατρείαν εἰς τὸ ὑπερῶν τῆς Ἁγίας Σιών, συνέταξε εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὴν πρώτην θεῖαν λειτουργίαν καὶ συνέβαλε σημαντικῶς εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Σύνοδον, ἣτις συνῆλθε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα περὶ τὸ 50-51, ἡ ὁποία διεκήρυξε τὴν αὐτοτέλειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐκ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Ἡ καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων τὸ 70 μ.Χ. εἶχε τραγικὰς ἐπιπτώσεις. Τὸ 251 εἰς τὸν διωγμὸν τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τοῦ Δεκίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διωγμούς, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν ἕως τὸ 313, ὁ Χριστιανισμὸς προσέφερε πλῆθος μαρτύρων.

Ἀπὸ τὸν 4ον αἰῶνα τὰ Ἱεροσόλυμα συγκεντρώνουν τὴν προσοχὴν τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπανευρίσκει τὴν αἴγλην τῆς καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς μὲ τὴν εὑρεσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Ἐλένην καὶ τὴν ἵδρυσιν μεγαλοπρεπῶν ναῶν εἰς τὰ Πανάγια προσκυνήματα.

Ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν κτισμάτων εἰς τὸν Γολγοθᾶν καὶ εἰς τὸ σημεῖον εὐρέσεως ἀναδεικνύουν τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς Πᾶν-χριστιανικὸν κέντρον. Ἐνδιαφέρον ἔδειξε καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος, ὁ ὁποῖος μὲ τοὺς νικηφόρους πολέμους τοῦ ἐξεδίωξε τοὺς Πέρσας, ὕψωσε τὸν Τίμιον σταυρὸν καὶ προχώρησε εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἱερῶν

κτισμάτων. Περίφημος είναι ή θεολογική διδασκαλία του Ἰωάννου του Δαμασκηνού.

Τὸ 1099 οἱ Σταυροφόροι εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ Ἕλληνες μοναχοὶ παραγκωνίζονται. Τὸν 14ον αἰῶνα Φραγκισκανοὶ κατορθώνουν νὰ διεισδύσουν εἰς τὰ προσκυνήματα. Ἡ παρακμὴ τοῦ Βυζαντίου καὶ ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν τὸ 1453 δυσχεραίνει περισσότερο τὴν θέσιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ἡ ἔντασις τοῦ ἀγῶνος ἐκόπασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ 19ου αἰῶνος μὲ τὴν ὑπογραφήν τῆς «Συνθήκης τῶν προσκυνημάτων» Status Quo.

Ὅλον τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος, τὸ Πατριαρχεῖον εἰσῆλθε εἰς μίαν λαμπρὰν περίοδον ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναγεννήσεως. Ὅλος ὁ ὀρθόδοξος χριστιανικὸς κόσμος μὲ ἐπικεφαλῆς τὸ ἐλεύθερον πλέον Ἑλληνικὸν Κράτος συνέβαλε μὲ δωρεὰς καὶ πολλαπλὰς χρηματικὰς βοηθείας εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα τῆς ἀναδημιουργίας. Ἐξάλλου μοναχοὶ καὶ δωρηταί, μέλη τοῦ Πατριαρχείου, ἠγόρασαν ἐκτάσεις, ἔκτισαν ἐκκλησίας, ἀνηκαίνισαν καὶ ἐπανίδρυσαν τὰ ἐρειπωμένα μοναστήρια, δημιουργοῦντες ἔτσι τὴν ἀπαραίτητον οἰκονομικὴν βάσιν διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ Πατριαρχείου. Σήμερον μὲ τὰς εὐθύνας, τὴν μακρόχρονον ἱστορίαν του καὶ τὴν τεραστίαν κληρονομίαν του ὑψώνεται φωτεινὸν καὶ ὑπερήφανον εἰς ὅλον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, γνωρίζον πῶς πρέπει νὰ συνεχίσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον τὸν ἱερὸν προορισμὸν του.